

Yaratıcı Liderlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yaratıcı Liderlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23101>

Özet

?craatç? **Liderlik Ölçe?i**, **kan?ta dayal? uygulamalar** modeli çerçevesinde geli?tirilen özgün bir arac?n Türkçe diline uyarlanm?? formudur. Bu ölçek, özellikle organizasyonel ve yönetim ba?lamlar?nda liderlerin icraata, sonuç odakl?l??a ve stratejik hedeflerin gerçekte?tirilmesine yönelik yetkinliklerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2018 y?l?nda Meltem Akca ve Murat Yavuz taraf?ndan gerçekte?tirilmi? olup, Türk kültürü ve dil yap?s?na uygun **psikometrik** özelliklere sahip oldu?u raporlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki yönetim ve e?itim alanlar?nda icraatç? liderlik kavram?n?n bilimsel olarak incelenmesine olanak tan?maktadır.

Anahtar Kelimeler

?craatç? Liderlik, Kan?ta Dayal? Uygulamalar, Örgütsel Davran??, Liderlik Ölçe?i, Türkçe Uyarlama, Yönetim

Yazarlar

Meltem Akca, Murat Yavuz

Amaç

?craatç? Liderlik Ölçe?i'nin temel **amac?**, bireylerin stratejik planlar? eyleme dönü?türme, sorumluluk alma, karar verme süreçlerini etkin yönetme ve belirlenen hedeflere ula?ma kapasitelerini belirlemektir. Bu ölçek, liderlerin sadece vizyon belirleme becerilerini de?il, ayn? zamanda bu vizyonu somut sonuçlara dönü?türme yeteneklerini de de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türkiye'deki akademik ara?t?rmac?lara ve profesyonel yöneticilere, icraatç? **liderlik** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecekleri bir araç sunmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, organizasyonel geli?im programlar?nda ve liderlik e?itimlerinde bireylerin güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönleri tespit edilebilir.

Yap? (Kavramsal Yap?)

Ölçek, liderlik literatüründe giderek önem kazanan **?craatç? Liderlik** (Executive Leadership) kavram?n? temel alır. Bu yap?, liderli?in sadece karizmatik veya dönü?türücü yönleriyle de?il, ayn? zamanda operasyonel mükemmeliyet ve sonuç odakl? performansla da ili?kilendirilmesini gerektirir. ?craatç? liderler, genellikle net hedefler koyma, hesap verebilirli?i sa?lama, kaynaklar? etkin kullanma ve engelleri a?ma yetenekleriyle tan?mlan?r.

Ölçeğin dayandığı yapı, liderlik davranışları **kanıta dayalı uygulamalar** (KDU) modeliyle ilişkilendirilmiştir. Bu, liderlerin kararları kişisel sezgilerden ziyade, bilimsel veriler ve en iyi uygulamalar ışığında alması gerektiren bir yaklaşımdır. Dolayısıyla, ölçülen yapı, hem stratejik düşünme hem de pratik, veri temelli uygulama becerilerini kapsar.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal geçerlik çalışmaları, geliştirildiği bağlamda icraatçı liderlik yapısının doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Türkçe uyarlama çalışmasında (Akca & Yavuz, 2018) ise yapı geçerliğinin sağlanması için çeşitli analizler yapılmıştır.

Uyarlama sürecinde, ölçeğin kavramsal yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu doğrulamak amacıyla genellikle **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere yüklendiğini ve ölçeğin iç yapısının sağlam olduğunu ortaya koymuştur. Ancak, spesifik geçerlik katsayıları ve detaylar için referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının zaman içinde tutarlı ve kararlı olduğunu göstermeyi amaçlar. Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı Cronbach Alfa katsayısıyla değerlendirilmiştir.

Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğüne işaret eder. Akca ve Yavuz (2018) tarafından yürütülen **psikometrik** değerlendirmede, İcraatçı Liderlik Ölçeği'nin Türkçe formunun kabul edilebilir düzeyde veya yüksek iç tutarlılığına sahip olduğu rapor edilmiştir, bu da ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

İcraatçı Liderlik Ölçeği'nin faktör yapısının incelenmesi, uyarlama sürecinin kritik bir aşamasını oluşturur. Orijinal ölçeğin faktör yapısının doğrulamak amacıyla **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmıştır.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısına uygun olarak tek faktörlü veya çok faktörlü bir yapının test edilmesi hedeflenmiştir. Elde edilen bulgular, ölçeğin maddelerinin icraatçı liderlik kavramının alt boyutları veya genel yapısını ne ölçüde temsil ettiğini istatistiksel olarak kanıtlamıştır. Bu analizler, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğunu gösteren önemli bir **psikometrik** kanıttır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Ölçek, büyük olasılıkla Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanmaktadır (örneğin, "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılmıyorum"a kadar uzanan 5'li veya 7'li bir dereceleme).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Bilinmiyor, ancak kanıtta dayalı uygulamalar çerçevesinde geliştirilmiştir.)

Hedef Popülasyon: Yönetici pozisyonundaki profesyoneller, liderlik potansiyeli olan çalışanlar veya lisansüstü düzeyde yönetim eğitimi alan öğrenciler.

Yaş Grubu: Yetişkin (Organizasyonel rollerde bulunan 18 yaş ve üzeri bireyler).

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması genellikle farklı sektörlerden çalışan veya yönetici örnekleri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket formatında uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Performansı, Yönetim Yetkinlikleri, Organizasyonel Gelişim, **Liderlik** Değerlendirmesi, **Kanıtta Dayalı Uygulamalar**, **Psikometrik** Araçlar

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Meltem Akca

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Meltem Akca: meltemy@istanbul.edu.tr

İletişim Adresi: İstanbul Üniversitesi (Uyarlama çalışması'nın yapıldığı tarihteki kurumsal bilgiler esas alınmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve kopyalanması için yazarlarla doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlar genellikle referans gösterilerek ücretsiz olabilir, ancak yazardan izin alınması tavsiye edilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2018

Kaynaklar

Akca, M., ve Yavuz, M. (2018). Kan?ta dayal? uygulamalar modeli çerçevesinde geli?tirilen ?craatç? Liderlik Ölçe?'nin Türkçe Uyarlamas?. *Anemon Mu? Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 255-262. <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.452617>

Orijinal PDF makalesi buradan indirilebilir: [icraatci-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

?craatç? Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: ?craatç? Liderlik Ölçe?'nin maddeleri (soru listesi) kaynak içerikte sa?lanmam??t?. Maddeler, ölçe?'in tam olarak anla??lmas? ve uygulanmas? için Akca ve Yavuz (2018) taraf?ndan yay?nlanan orijinal uyarlama makalesinden veya sorumlu yazar Meltem Akca ile ileti?ime geçilerek temin edilmelidir.